

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ
Αχαρνών 2, 10432 Αθήνα, Τηλ. 210-2124331, Fax: 210-2124524

Αθήνα, 17-09-2020
Αριθμ. Πρωτ.: 894/211759

Προς:
Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων και ΑΚΕ

ΘΕΜΑ: «Ζημιές από υψηλές θερμοκρασίες σε ελαιοκαλλιέργειες της Περιφέρειας Πελοποννήσου»

ΣΧΕΤ: **Η Ερώτηση 8615/29-7-2020**

Απαντώντας στην παραπάνω Ερώτηση που κατέθεσε η Βουλευτής **κα Σ. Σακοράφα**, σας πληροφορούμε τα εξής:

Όπως προκύπτει από τα στοιχεία του Υποκαταστήματος ΕΛ.Γ.Α. Τρίπολης, στη δικαιοδοσία του οποίου ανήκει και η ευρύτερη περιοχή της Περιφέρειας Πελοποννήσου, συμπεριλαμβανομένων των Περιφερειακών Ενοτήτων (Π.Ε.) Μεσσηνίας και Λακωνίας, από τις επισημάνσεις που διενεργήθηκαν σε ελαιοκαλλιέργειες της εν λόγω περιοχής, διαπιστώθηκε ότι την περίοδο των υψηλών θερμοκρασιών και συγκεκριμένα τον μήνα Μάιο του έτους 2020 (15/5-19/5) οι εν λόγω καλλιέργειες ευρίσκοντο στο στάδιο της ανθοφορίας. Συνεπώς, οι όποιες ζημιές προξενήθηκαν από τις υψηλές θερμοκρασίες, δεν καλύπτονται ασφαλιστικά από τον Κανονισμό Ασφάλισης Φυτικής Παραγωγής του ΕΛ.Γ.Α.

Σύμφωνα με τον Κανονισμό Ασφάλισης Φυτικής Παραγωγής του ΕΛ.Γ.Α., καλύπτονται ασφαλιστικά και αποζημιώνονται μόνον οι άμεσες ζημιές που προξενούνται στην ηρητημένη παραγωγή των καλλιεργειών, οι οποίες αποδεδειγμένα προκαλούνται από τα καλυπτόμενα ασφαλιστικά ζημιογόνα αίτια (όπως, χαλάζι, καύσωνας κ.λπ.) στη φυτική παραγωγή της καλλιεργητικής περιόδου που συνέβη το ζημιογόνο αίτιο.

Διευκρινίζεται ότι οι εκτιμητές του ΕΛ.Γ.Α. διενεργούν τις εκτιμήσεις σύμφωνα με τους κανόνες της Γεωπονικής επιστήμης, της επίσημης βιβλιογραφίας και των εκτιμητικών εγχειριδίων. Η εκτιμητική διαδικασία, η προσέγγιση των ζημιών, το εύρος αυτών, καθώς και τα αίτια και η διαμόρφωση του ποσοστού βασίζονται τόσο στην εμπειρία όσο και στη Γεωπονική επιστήμη και την επιστημονική κατάρτιση.

Η επέλαση ενός καλυπτόμενου ζημιογόνου αιτίου δεν συνεπάγεται κατά ανάγκη και ζημιά στην παραγωγή. Το εύρος και η ένταση της ζημιάς συναρτώνται από το είδος της καλλιέργειας, το βλαστικό στάδιο και γενικότερα από τη φυτοϋγειονομική της κατάσταση.

Τα στοιχεία των πιστοποιημένων μετεωρολογικών σταθμών δύνανται να χρησιμοποιούνται συμβουλευτικά από τις Υπηρεσίες του ΕΛΓΑ και δεν αποτελούν αποκλειστική παράμετρο στις σχετικές αποφάσεις που λαμβάνονται κατόπιν της επιτόπιας εξέτασης των καλλιεργειών από τους γεωπόνους εκτιμητές.

Ο ΕΛ.Γ.Α., ως ασφαλιστικός Οργανισμός, είναι υποχρεωμένος να τηρεί την κείμενη νομοθεσία και να ενεργεί σύμφωνα με αυτήν και σε συνάρτηση με τους κανόνες της επιστήμης.

Επιπρόσθετα, αναφέρεται ότι ο ΕΛ.Γ.Α., σύμφωνα με τον ισχύοντα ν. 3877/2010 (Α' 160) και τον ισχύοντα Κανονισμό Ασφάλισης Φυτικής Παραγωγής, αποζημιώνει τις ζημιές που προξενούνται στη φυτική παραγωγή των συστηματικών καλλιεργειών από συγκεκριμένα καλυπτόμενα ασφαλιστικά ζημιογόνα αίτια με τους χρονικούς περιορισμούς και τις εξαιρέσεις τους.

Μάλιστα, οι εισφορές που καταβάλλουν οι παραγωγοί για την ασφαλιστική κάλυψη των καλλιεργειών τους, αφορούν στα συγκεκριμένα καλυπτόμενα ασφαλιστικά ζημιογόνα αίτια με τους χρονικούς τους περιορισμούς και τις εξαιρέσεις τους.

Σε κάθε περίπτωση, ο ΕΛ.Γ.Α παρακολουθεί την εξέλιξη των ελαιοκαλλιεργειών της εν λόγω περιοχής και καταγράφει τη σχετική απώλεια παραγωγής, η οποία δύναται να ενταχθεί σε πρόγραμμα Κρατικών Οικονομικών Ενισχύσεων (ΚΟΕ), αρμοδιότητας ΠΣΕΑ.

Ωστόσο, προκειμένου να τύχουν ενίσχυσης οι ελαιοπαραγωγοί για την αντιστάθμιση της απώλειας παραγωγής, θα πρέπει να πληρούνται οι όροι και οι προϋποθέσεις που ορίζονται στον Κανονισμό Κρατικών Οικονομικών Ενισχύσεων και στις Κοινοτικές Κατευθυντήριες Γραμμές για τις κρατικές ενισχύσεις στον τομέα της γεωργίας και δασοκομίας.

Συγκεκριμένα, θα πρέπει:

- α) η παραγωγή του έτους ζημιάς να έχει ζημιωθεί κατά είδος προϊόντος (καλλιέργεια), σε επίπεδο Νομού, σε ποσοστό 30% και πάνω, σε σχέση με τη μέση απόδοση των προηγούμενων τριών ετών, με βάση τα επίσημα στατιστικά στοιχεία της χώρας, τα οποία συλλέγονται από τις ΔΑΟΚ το επόμενο χρονικό διάστημα και δίδονται στο ΥΠΑΑΤ,
- β) να τεκμηριώνεται επιστημονικά από επιτροπή, η οποία ορίζεται από το ΥΠΑΑΤ, ότι η απώλεια της παραγωγής είναι αποτέλεσμα μίας δυσμενούς καιρικής συνθήκης και όχι συνδυασμού πολλών (απαραίτητη προϋπόθεση για έναρξη της διαδικασίας),
- γ) τα επίσημα μετεωρολογικά στοιχεία να επιβεβαιώνουν τον χαρακτηρισμό των καιρικών συνθηκών ως δυσμενών και
- δ) να εγκριθεί η δαπάνη αντιστάθμισης των ζημιών από το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους.

Διευκρινίζεται ότι η καταβολή των κρατικών ενισχύσεων σκοπό έχει τη συνέχιση της αγροτικής δραστηριότητας των παραγωγών στις γεωργοκτηνοτροφικές τους εκμεταλλεύσεις που υπέστησαν ζημιές, στηρίζοντας, με τον τρόπο αυτόν, την απώλεια του γεωργικού τους εισοδήματος για το επόμενο χρονικό διάστημα μετά τη ζημιά, έτσι ώστε το γεωργικό τους κεφάλαιο (φυτικό, πάγιο κ.λπ.) να επανέλθει σε παραγωγική δραστηριότητα.

Επιπλέον, αναφέρεται ότι, εξαιτίας του φαινομένου της κλιματικής αλλαγής, είναι επιβεβλημένη η δημιουργία ενός νέου γεωργοασφαλιστικού συστήματος που θα προσφέρει επαρκή ασφάλιση στις γεωργοκτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις των παραγωγών και των κτηνοτρόφων της χώρας. Ως εκ τούτου, με την αριθ. 142/21211/23-1-2020 (ΑΔΑ:Ψ6ΩΙ4653ΠΓ-ΖΝ1) απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, συστάθηκε ομάδα εργασίας, με συντονιστή τον Πρόεδρο του ΕΛ.Γ.Α., για τη μελέτη του θεσμικού πλαισίου, για την ανάλυση των

ιστορικών δεδομένων καταστροφών αγροτικών εκμεταλλεύσεων και αντιστοίχως των αποζημιώσεων που πραγματοποιήθηκαν από τον ΕΛ.Γ.Α., για τον συντονισμό με άλλα γνωμοδοτικά ή συμβουλευτικά όργανα που θα αναλάβουν παρόμοιες εργασίες, καθώς και για τη διερεύνηση άλλων πιθανών αποζημιώσεων των καταστροφών. Το πόρισμα της ομάδας εργασίας, καθώς και η υποβολή λύσεων, θα τύχουν περαιτέρω επεξεργασίας από τις εμπλεκόμενες υπηρεσίες.

Επίσης, ο Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, Μάκης Βορίδης, κατά τη διάρκεια της ομιλίας του στη συζήτηση της Διαρκούς Επιτροπής Παραγωγής και Εμπορίου της Βουλής για θέματα αρμοδιότητας του ΕΛ.Γ.Α., ανέδειξε τον κρίσιμο ρόλο του ΕΛ.Γ.Α. στην ομαλή λειτουργία του πρωτογενούς τομέα και την αναγκαιότητα εκσυγχρονισμού και αναδιάρθρωσης του Οργανισμού, προκειμένου να ανταποκριθεί στις σύγχρονες απαιτήσεις της αγροτικής οικονομίας.

Ο κ. Βορίδης επισήμανε ότι προς την κατεύθυνση αυτή έχει συσταθεί μία μεικτή επιτροπή, η οποία μελετά τη δυνατότητα σύστασης συνεργειών μεταξύ του κλάδου της ιδιωτικής ασφάλισης και του ΕΛ.Γ.Α., με κύριο στόχο να διερευνήσει τη δημιουργία ενός καλύτερου ασφαλιστικού προϊόντος, το οποίο θα παρέχει περισσότερες, δικαιότερες και καλύτερες ασφαλιστικές υπηρεσίες προς τους ασφαλισμένους. Ο Υπουργός ξεκαθάρισε για μία ακόμη φορά ότι δεν τίθεται θέμα ιδιωτικοποίησης του ΕΛ.Γ.Α., αλλά στόχος είναι η εμπλοκή και η συμμετοχή της ιδιωτικής ασφάλισης στην κάλυψη των ζημιών του πρωτογενούς τομέα πάντα υπέρ του συμφέροντος των παραγωγών.

Εν συνέχεια, ο κ. Βορίδης έκανε ιδιαίτερη μνεία στις παρεμβάσεις που περιλαμβάνονται στο νομοσχέδιο που ψηφίστηκε την Παρασκευή 24 Ιουλίου 2020, με τις οποίες επιχειρείται ο εξορθολογισμός των οικονομικών του Οργανισμού, προκειμένου να αντιμετωπιστούν οι στρεβλώσεις που παρατηρήθηκαν τα προηγούμενα χρόνια στη λειτουργία του, ώστε να οδηγηθεί στην οικονομική εξυγίανσή του.

Επιπλέον, ο κ. Βορίδης εξήγγειλε ότι βρίσκεται σε εξέλιξη η σύνταξη «κοστολογικής ασφαλιστικής μελέτης», όπως τη χαρακτήρισε, η οποία θα υποδείξει πού υπάρχουν πεδία παρεμβάσεως και θα συντελέσει στην οικονομική σταθεροποίηση της βάσης του Οργανισμού που θα οδηγήσει στην εξυγίανσή του. Ο Υπουργός διευκρίνισε ότι η συγκεκριμένη μελέτη θα είναι έτοιμη τον Οκτώβριο, επισημαίνοντας ταυτοχρόνως την ιδιαίτερη σημασία της αναφορικά με τη βιωσιμότητα του Οργανισμού.

Περαιτέρω, ο κ. Βορίδης εξήρε την αναγκαιότητα εκσυγχρονισμού του ΕΛ.Γ.Α. μέσω της χρήσης της τεχνολογίας που θα συντελέσει στη δημιουργία ενός αξιόπιστου και αντικειμενικού συστήματος εκτιμήσεων, το οποίο θα συμβάλλει στην ταχύτερη οριστικοποίηση των ζημιών και συνεπώς στην ταχύτερη καταβολή των αποζημιώσεων. Τοποθέτησε μάλιστα την πιλοτική μετάβαση του ΕΛ.Γ.Α. στην ψηφιακή εποχή εντός του πρώτου εξαμήνου του 2021.

Πρέπει να επισημανθεί ότι ο Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων κατόπιν συνεννοήσεως με τον Πρόεδρο του ΕΛ.Γ.Α. και τον Υφυπουργό Οικονομικών, υλοποίησε τη δέσμευση του Πρωθυπουργού, Κυριάκου Μητσοτάκη, για εξόφληση του 35% των οφειλόμενων αποζημιώσεων για το έτος 2019 στους παραγωγούς. Πιο συγκεκριμένα, στις 12 Αυγούστου του 2020 ολοκληρώθηκε η καταβολή των αποζημιώσεων για τις ζημιές στις καλλιέργειες σε όλη τη χώρα που σημειώθηκαν το 2019 από καλυπτόμενα ασφαλιστικά ζημιογόνα αίτια, και το συνολικό ποσό που καταβλήθηκε ανέρχεται στα 67 εκατομμύρια ευρώ.

Με τη συγκεκριμένη απόφαση επισπεύθηκε η καταβολή των αποζημιώσεων προς τους παραγωγούς, η οποία ήταν προγραμματισμένη να πραγματοποιηθεί στα τέλη του τρέχοντος έτους και διασφαλίζεται η απαραίτητη ρευστότητα των αγροτών προκειμένου να συνεχίσουν το, πολύτιμο για την ελληνική οικονομία, παραγωγικό τους έργο. Αξίζει να σημειωθεί ότι αυτή είναι η πρώτη φορά μετά από σειρά ετών που ο ΕΛ.Γ.Α. εξοφλεί τόσο σύντομα τις οφειλόμενες αποζημιώσεις. Η κίνηση αυτή εντάσσεται στο πλαίσιο της γενικότερης αναμόρφωσης του Οργανισμού που επιδιώκει ο κ. Βορίδης και το οποίο προβλέπει την απλοποίηση των διαδικασιών

προσδιορισμού της ζημιάς η οποία θα οδηγήσει στην πιο έγκαιρη καταβολή των αποζημιώσεων καθώς και τη θέσπιση ενός αντικειμενικού, ορθολογικού και επιστημονικά τεκμηριωμένου συστήματος εκτίμησης των ζημιών.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

Βουλευτή κα Σ. Σακοράφα